



## § 350

### Detaljplan och detaljplaneändring för en planskild anslutning i Tattarásen (nr 12480)

HEL 2016-009691 T 10 03 03

#### Beslut

Stadsfullmäktige godkände detaljplan för ett trafik- och skyddsgrönområde i 38 stadsdelen (Malm, Tattarásen), ett trafik- och skyddsgrönområde i 41 stadsdelen (Storskog, Jakobacka), ett trafik-, special- och skyddsgrönområde i 47 stadsdelen (Mellungsby, Stensböle) och stadsdelsgränsen och detaljplaneändring för tomterna 28, 29 och 30 i kvarteret 38171 och ett trafik-, gatu-, park- och rekreatiomsområde i 38 stadsdelen (Malm, Tattarásen), tomten 37 i kvarteret 47046, tomten 5 i kvarteret 47098, kvarteret 47099 och ett gatu- och trafikområde i 47 stadsdelen (Mellungsby, Stensböle), enligt ritning nr 12480, daterad 21.11.2017 och ändrad 12.6.2018, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

#### Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12480 kartta, päivätty 21.11.2017, muutettu 12.6.2018
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12480 selostus, päivätty 21.11.2017, muutettu 12.6.2018
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6772)
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Tilastotiedot
- 6 Vuorovaikutusraportti 21.11.2017, täydennetty 12.6.2018
- 7 Ote Valtatie 4 Lahdenväylän Tattarisillan eritasoliittymän aluevaraus-suunnitelmasta suunnitelmakartta, osa 1 (12.6.2018)
- 8 Ote Valtatie 4 Lahdenväylän Tattarisillan eritasoliittymän aluevaraus-suunnitelmasta suunnitelmakartta, osa 2 (12.6.2018)
- 9 Ote Valtatie 4 Lahdenväylän Tattarisillan eritasoliittymän aluevaraus-suunnitelmasta suunnitelmakartta, osa 3 (12.6.2018)
- 10 Osa päätöshistoriaa

#### Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning



07.11.2018

Ärende/8

## Utdrag

### Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentra-  
len i Nyland

### Bilagor till utdrag

Förslagstext  
Kommunalbesvär, godkännande av  
generalplan, detaljplan, byggnads-  
ordning  
Bilaga 1  
Bilaga 2  
Bilaga 3  
Bilaga 4  
Bilaga 5  
Bilaga 6  
Bilaga 7  
Bilaga 8  
Bilaga 9  
Bilaga 10

Helen Elnät Ab  
Samkommunen Helsingforsre-  
gionens trafik  
Samkommunen Helsingforsre-  
gionens miljöjänster

## Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

## Sammandrag

Detaljplanen och detaljplaneändringen gäller områden på Lahtisleden och Borgåleden nordost om anslutningen till Ring I och områden i industriområdena Tattaråsen och Stensböle.

Detaljplanen gör det möjligt att bygga en ny planskild anslutning på Lahtisleden och att anlägga en gata mellan industriområdena Tattaråsen och Stensböle, vilket avsevärt förbättrar åtkomligheten för området. Samtidigt med planläggningen har en områdesreserveringsplan gjorts upp för trafiklederna i syfte att förbättra vägavsnittets funktion. Vägområdet har avgränsats i detaljplanen i enlighet med områdesreserveringsplanen.

I den fortsatta planeringen har namnet på Tattarbron ändrats till Luftbron och namnet på Tattarbrovägen till Luftbrovägen. Namnet på detaljplaneprojektet är detsamma som tidigare.

I detaljplaneändringen beaktas behoven av kollektivtrafik- och cykel- och körförbindelser till Malms flygplatsområde. Längs Luftbron planeras



en radiell snabbspårvägsförbindelse från stadens centrum och en tvärgående stomlinje Jokern 2 från Nordsjö till Myrbacka. I området planeras cykelförbindelser som utgör en del av cykelbanenätverket. En parkbro från Stensböle friluftspark skapar en ny gång- och cykelförbindelse från Malm till Stensböle och stöder de ekologiska förbindelserna i området. I anslutning till detaljpanelösningen har det utarbetats en trafikplan (ritning nr 6772), i vilken funktionerna vid Luftbrovägen och Stensbölekanten anges.

Detaljpanelösningen har en särskild inverkan på att trafikförbindelserna och områdets åtkomlighet med alla trafiksätt förbättras avsevärt. Lahtisledens effekt som ett hinder i stadsstrukturen blir mindre.

### Föredragandens motiveringar

Detaljpanelösningen bidrar till att staden kan uppnå sina strategiska mål. Detaljpanelösningen motsvarar den gällande Generalplan 2002 med rättsverkningar.

Stadsplaneringsnämnden godkände principerna för planläggning av Malms flygfältsområde (stadsplaneringsnämnden 1.12.2015, ändrad 29.11.2016) som underlag för de detaljplaner, detaljplaneändringar och beslut om undantag som blir aktuella i fortsättningen.

### Utgångspunkter för området och nuläge

Landskapet i planeringsområdet domineras av de storskaliga motorvägarna Lahtisleden och Borgåleden. Motorvägarnas kantområden består huvudsakligen av skogig skyddszon för landsvägen. På landsvägsområdets kanter ligger de delvis obebyggda industriområdena Tattaråsen och Stensböle. Vid Luftbrovägens dragning finns det mellan industriotomterna ett skogbevuxet och bergigt parkområde med Tattaråsens underjordiska sandsilor. I trafikledernas korsningsområde finns befästningsverk från första världskriget. Norra delen av planeringsområdet utgör Tattaråsens grundvattenområde.

För området gäller flera detaljplaner från åren 1964–2009. I detaljplanerna har området anvisats som ett kvartersområde för industri- och lagerbyggnader, ett trafikområde och ett gatu- och parkområde. En del av området är inte detaljpanelagt.

Vägområdena är i huvudsak i statens ägo. Helsingfors stad äger resten av detaljplaneområdet. Planläggningen inleddes på initiativ av staden.

### Planeringsfaser och växelverkan

Deltagandet och växelverkan har ordnats i enlighet med programmet för deltagande och bedömning.



## Anmärkningar

En anmärkning gjordes mot detaljplaneförslaget.

## Utlåtanden

Helen Elnät Ab, Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland (NTM-centralen), stadsmuseet och räddningsnämnden gav utlåtande om detaljplaneförslaget.

Helen Elnät Ab konstaterade i sitt utlåtande att Helen Elnät i norra delen av ändringsområdet i detaljplanen har en medelspänningskabel (20 kV) på ett 500 meters avsnitt. I detaljplanen ska en beteckning för ett ledningsområde tilläggas i vägområdet och skyddsgronområdet.

HRT angav i sitt utlåtande att trafikplanen saknar hållplatsreserveringar för den busstrafik som eventuellt kompletterar spårvägstrafiken. Hållplatsreserveringar ska anvisas på både Tattarbron och Stensbölekan- ten. I detaljplanen ska man dessutom förbereda sig för mellanfasar- rangemang i en situation där det ännu inte finns någon spårväg. Då be- höver busstrafiken från centrum mot Malms flygfältsområde en hållplats på Tattarbrovägen.

HRM konstaterar i sitt utlåtande att det också finns en tryckhöjningssta- tion i anslutning till grundvattentäkten. Detaljplanebeteckningen ska kompletteras till formen grundvattentäkt och tryckhöjningsstation. Led- ningsgränder för vattentjänstnätet har delvis betecknats men de saknas till vissa delar. För vattenledningen till grundvattentäkten/tryckhöjnings- stationen och vidare därifrån har det inte betecknats någon lednings- gränd. För vattenledningen ska en minst sex meter bred ledningsgränd betecknas. Dessutom ska en serviceförbindelse till grundvattentäk- ten/tryckhöjningsstationen betecknas i detaljplanen.

NTM-centralen framförde i sitt utlåtande att det är möjligt att placera de markfyllnader som beror på parkbron på vägområdet om det säker- ställs att de inte medför olägenheter för vägunderhållet eller dagvat- tenarrangemangen. Det ska preciseras i detaljplanematerialet om bul- lerskyddet anvisat på västra kanten av Lahtisleden i norra delen av de- taljplaneområdet gäller det nuvarande bullerskyddet, byggande av ett nytt bullerskydd eller förbättring av det nuvarande bullerskyddet. Det är möjligt att beteckna fornminnena i vägområdet på det angivna sättet och objekten skyddade med stöd av lagen om fornminnen beaktas i den mer detaljerade planeringen. Om det inte går att hitta en annan plats för grundvattentäkten kan den lämnas i vägområdet. Det är skäl att ange grundvattenområdets gränser i detaljplanen. Man ska trygga en förbindelse i trädkronorna över motorvägen. Den i detaljplanebe-



07.11.2018

skrivningen upptagna förbindelsen som ska bevaras och utvecklas för flygekorrar ska anges som en förpliktande beteckning i detaljplanen.

I detaljplanebestämmelserna ska bestämmelser om bullerbekämpning i affärslokaler och kontorsrum i kvarterksområdena med beteckningen T och TT tilläggas. I fråga om butikslokaler ska detaljplanbestämmelsen preciseras så att den i Etapplandskapsplan 2 för Nyland bestämda gränsen för detaljhandelsenheter av regional betydelse inte överskrids. Det är skäl att precisera detaljplanebestämmelserna så att byggandet av en butikslokal binds till den byggda våningsytan så att det tjänar det huvudsakliga användningsändamålet. Sålunda kan inte bara butikslokaler förläggas till området.

Stadsmuseet angav i sitt utlåtande att också förbindelsevägens avsnitt i Stensböle söder om Lahtisleden ska betecknas på detaljplanekartan med beteckningen smd.

Räddningsnämnden framförde i sitt utlåtande att spårvägarnas omgivning ska planeras så att den vid behov kan användas för larmutryckning.

#### Kostnader

Detaljpanelösningen medför följande kostnader för staden, exklusive mervärdesskatt

Flyttning av ledningar (Stensbölekanten)	1,5 mn euro
Ändringar i sandsilor	1–2 mn euro
Tattarbrons planskilda anslutning och Tattarbrovägen	30 mn euro
Malms parkbro	11 mn euro
Stensbölekanten	3,5 mn euro
<b>Totalt</b>	<b>45–50 mn euro</b>

Detaljplanen hänför sig i fråga om Lahtisleden till den pågående planeringen av förbättringsåtgärderna på Lahtisleden. I områdesreserveringsplanen har det beräknats att det utöver det ovannämnda uppstår kostnader för Lahtisleden, Borgåleden och Ring I på totalt cirka 43 miljoner euro. Hur kostnaderna fördelas mellan vägghållaren och staden avgörs under den fortsatta planeringen.

#### Ändringar i detaljplanen och i förslaget till detaljplaneändring

Det som ingår i utlåtandena och anmärkningen har beaktats i ändamålsenliga delar med hänsyn till detaljplanemålen. I förslaget till detaljplan har det gjorts ändringar för vilka det redogörs i detaljplanebeskriv-



07.11.2018

Ärende/8

ningens sista kapitel. De har också samlats i bilagan Tehdyt muutokset.

Till slut

I anslutning till detaljplanelösningen har det utarbetats en trafikplan (ritning nr 6772, bilaga 3), i vilken funktionerna vid Luftbrovägen och Stensbölekanten anges.

Beslutsförslaget stämmer överens med stadsmiljönämndens justerade framställning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

## Bilagor

- 1 Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12480 kartta, päivätty 21.11.2017, muutettu 12.6.2018
- 2 Asemakaava- ja asemakaavan muutoksen nro 12480 selostus, päivätty 21.11.2017, muutettu 12.6.2018
- 3 Liikennesuunnitelma (piir.nro 6772)
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Tilastotiedot
- 6 Vuorovaikutusraportti 21.11.2017, täydennetty 12.6.2018
- 7 Ote Valtatie 4 Lahdenväylän Tattarisillan eritasoliittymän aluevaraus-suunnitelmasta suunnitelmakartta, osa 1 (12.6.2018)
- 8 Ote Valtatie 4 Lahdenväylän Tattarisillan eritasoliittymän aluevaraus-suunnitelmasta suunnitelmakartta, osa 2 (12.6.2018)
- 9 Ote Valtatie 4 Lahdenväylän Tattarisillan eritasoliittymän aluevaraus-suunnitelmasta suunnitelmakartta, osa 3 (12.6.2018)
- 10 Osa päätöshistoriaa

## Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

## Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan, detaljplan, byggnadsordning

## Utdrag

### Utdrag

Närings-, trafik- och miljöcentrallen i Nyland

### Bilagor till utdrag

Förslagstext

Kommunalbesvär, godkännande av



07.11.2018

generalplan, detaljplan, byggnads-  
ordning  
Bilaga 1  
Bilaga 2  
Bilaga 3  
Bilaga 4  
Bilaga 5  
Bilaga 6  
Bilaga 7  
Bilaga 8  
Bilaga 9  
Bilaga 10

Helen Elnät Ab  
Samkommunen Helsingforsre-  
gionens trafik  
Samkommunen Helsingforsre-  
gionens miljötjänster

#### För kännedom

Stadsmiljönämnden  
Räddningsnämnden  
Detaljpaneläggning  
Stadsmuseet

#### Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 22.10.2018 § 652

HEL 2016-009691 T 10 03 03

#### Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 38. kaupunginosan (Malmi, Tattariharju) liikenne- ja suojavirheraluetta, 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Jakomäki) liikenne- ja suojavirheraluetta, 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Kivikko) liikenne-, erityis- ja suojavirheraluetta sekä kaupunginosan rajaa koskevan asemakaavan ja 38. kaupunginosan (Malmi, Tattariharju) korttelin 38171 tontteja 28, 29 ja 30 sekä liikenne-, katu-, puisto- ja virkistysaluetta, 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Jakomäki) liikennealuetta, 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Kivikko) korttelin 47046 tonttia 37, korttelin 47098 tonttia 5, korttelia 47099 sekä katu- ja liikennealuetta koskevan asemakaavan muutoksen 21.11.2017 päivätyn ja 12.6.2018



muutetun piirustuksen numero 12480 mukaisena ja asemakaavase-  
lostuksesta ilmenevin perustein.

#### Käsittely

22.10.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että siihen lisätään 41. kaupungino-  
san (Suurmetsä, Jakomäki) liikennealue.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

#### Esittelijä

kansliapäällikkö  
Sami Sarvilinna

#### Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteerin, puhelin: 310 36550  
timo.linden(a)hel.fi

#### Kaupunkiympäristölautakunta 12.06.2018 § 324

HEL 2016-009691 T 10 03 03

Hankenumero 4844\_3 4844\_11

#### Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 21.11.2017 päivätyn ja 12.6.2018 muutetun asemakaava- ja ase-  
makaavan muutosehdotuksen nro 12480 hyväksymistä. Asemakaa-  
va koskee 38. kaupunginosan (Malmi, Tattariharju) liikenne- ja suo-  
javiheraluetta, 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Jakomäki) liikenne-  
ja suojaviheraluetta, 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Kivikko) liiken-  
ne-, erityis- ja suojaviheraluetta sekä kaupunginosan rajaa ja ase-  
makaavan muutos koskee 38. kaupunginosan (Malmi, Tattariharju)  
korttelin 38171 tontteja 28, 29 ja 30 sekä liikenne-, katu-, puisto- ja  
virkistysaluetta, 41. kaupunginosan (Suurmetsä, Jakomäki) liiken-  
nealuetta, 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Kivikko) korttelin 47046  
tonttia 37, korttelin 47098 tonttia 5, korttelia 47099 sekä katu- ja lii-  
kennealuetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausun-  
toihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti





07.11.2018

Ärende/8

ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

[www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi](http://www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi)

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

#### Käsittely

12.06.2018 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan asian nro 18 kokouksen asiana nro 6.

28.11.2017 Ehdotuksen mukaan

21.11.2017 Pöydälle

#### Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja  
Mikko Aho

#### Lisätiedot

Valtteri Heinonen, arkkitehti, puhelin: 310 64795  
valtteri.heinonen(a)hel.fi  
Topi Vuorio, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37193  
topi.vuorio(a)hel.fi  
Mikko Juvonen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37252  
mikko.juvonen(a)hel.fi

#### Pelastuslautakunta 09.01.2018 § 11

HEL 2016-009691 T 10 03 03

#### Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon koskien Tattarisillan eritasoliittymän asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta nro 12480:

Raitiotiekiskojen ympäristö tulee suunnitella siten, että sitä voidaan tarvittaessa käyttää hälytysajoon.

#### Esittelijä

pelastuskomentaja  
Simo Wecksten

#### Lisätiedot

Katja Seppälä, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31236

---

**Postadress**

PB 1  
00099 HELSINGFORS STAD  
kaupunginkanslia@hel.fi

**Besöksadress**

Norra esplanaden 11-13  
Helsingfors 17  
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

**Telefon**

+358 9 310 1641

**Telefax**

+358 9 655 783

**FO-nummer**

0201256-6

**Kontonr**

FI0680001200062637

**Moms nr**

FI02012566



07.11.2018

Ärende/8

katja.seppala(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo  
Kulttuuriperintöyksikkö 3.1.2018

HEL 2016-009691 T 10 03 03

Kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoitus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Tattarisillan eritasoliittymän asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta Malmin (38. ko), Mellunkylän (47. ko) ja Suurmetsän kaupunginosissa (41. ko). Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Asemakaava-alueeseen kuuluu Lahdenväylän ja Porvoonväylän alue Kehä 1:n liittymästä koilliseen sekä alueita Tattariharjun ja Kivikon teollisuusalueilla. Asemakaava mahdollistaa uuden eritasoliittymän rakentamisen Lahdenväylälle sekä Tattariharjun ja Kivikon teollisuusalueiden välisen kadun rakentamisen. Uusi Tattarisillantie yhdistää Kivikonlaidan ja Tattariharjuntien toisiinsa, mikä parantaa merkittävästi alueen saavutettavuutta.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu Tattarisillan eritasoliittymän liikennesuunnitelma. Katualueille varataan tila raitioliikenteelle. Alueen poikki on suunnitteilla säteittäinen pikaraitiotieyhteys Helsingin keskustasta ja kehämäinen Raide-Jokeri 2 Vuosaaresta Myyrmäkeen.

Lahdenväylälle ja Porvoonväylälle laadittiin samanaikaisesti kaavoituksen kanssa aluevaraussuunnitelma, jossa pyritään tieosuuden toimivuuden parantamiseen. Tiealue on asemakaavassa rajattu aluevaraussuunnitelman mukaan. Asemakaavan muutoksessa otetaan huomioon julkisen liikenteen, pyöräilyn ja autoilun yhteystarpeet Malmin lentokentän alueelle.

Kaava turvaa tiealueella sijaitsevan kriisiajan vedenottamon käytön jatkumisen. Alueelle on sijoitettu uusi varaus teknisen huollon alueeksi esimerkiksi lumen vastaanottokäyttöön rakentamattomien teollisuustonttien paikalle Lahdenväylän varrelle Kivikon teollisuusalueelle sekä uusi puistosilta Kivikon ulkoilupuistosta Lahdenväylän yli.

Tiealueet ovat suurilta osalta valtion omistuksessa. Helsingin kaupunki omistaa loput kaava-alueesta. Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1964-2009.

Porvoonväylän länsipäässä kaistojen välissä ja Porvoonväylän molemmilla puolilla Kivikossa ja Jakomäessä sijaitsee ensimmäisen maail-



mansodan aikaisia (1914-1918) linnoituslaitteita, jotka kuuluvat tukikohta IV:n aseisiin 7-9. Kyseessä on kallioon louhittuja ja maahan kaivettuja yhdys- ja taisteluhautoja, joita on osin betonoitu. Kokonaisuuteen kuuluu betonista valettuja avoimia ja katettuja tulipesäkkeitä ja suojahuoneita, joiden katot on räjäytetty. Heti Porvoonväylän eteläpuolella on suuri piikkilankaesteen suojavalli (tukikohta IV:este). Kivikon linnoituslaitteet kuuluvat osana laajempaan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY2009/Pääkaupunkiseudun I maailmansodan linnoitteet) kokonaisuuteen. Pieni osa Malmin lentoaseman valtakunnallisesti merkittävästä rakennetusta kulttuuriympäristöstä (RKY2009/Malmin lento-asema) kuuluu asemakaava alueeseen.

Suunnitellun Tattarisillantien kohdalla Lahdenväylän eteläpuolella ja kaapealla metsävyöhykkeellä Lahdenväylän pohjoispuolella sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikaisen yhdystien jäänteitä. Suunniteltu tie ja silta tuhoavat kyseiset tiejäännökset. Kaava-alueella ja aivan lähellä Lahdenväylän ympäristössä on sijainnut vielä lisää linnoitteita, mutta ne sijaitsevat kaava-alueen ulkopuolella (tukikohta IX:10, 11, 17 ja tykkipatteri 71) tai ne ovat tuhoutuneet jo aiemmin kaava-alueella (tukikohta IX: 14-15) ja ulkopuolella (tukikohta IX:13, 16 ja 18).

Ensimmäisen maailmasodan aikaiset linnoitusrakenteet ja niihin liittyvät tykkitiet ovat kiinteitä muinaisjäännöksiä ja muinaismuistolain (295/1963) mukaan siten lain suojaamia. Ensisijaisena lähtökohtana on aina niiden säilyttäminen.

Linnoitteisiin ja tykkiteihin kohdistuvista kajoavista suunnitelmista järjestettiin asemakaavoituksen, kaupunginmuseon ja Museoviraston kanssa yhteinen maastokatselmus 8.5.2017, jossa sovittiin jatkotoimenpiteistä ja toimintatavoista. Asemakaavoitus on teettänyt sen jälkeen sovitusti arkeologisen esiselvitystyön, joka täydentää merkittävästi aikaisempia inventointeja. Esiselvitystyössä on osa tuhoutuneiksi luokitelluiksi kohteista osoittautunut aikaisempien maakäyttöhankkeiden yhteydessä vain peitetyiksi ja täytetyiksi. Myöskään kaikkia yhdysteitä tai piikkilankaesteitä ei ole huomioitu aiemmissa inventoineissa.

Arkeologisen esiselvitystyön tarkentavien rajausten perusteella säilytettävien kiinteiden muinaisjäännösten kohdille asemakaavassa on sm-määräys: ”Alueen osa, jossa sijaitsee muinaismuistolailla rauhoitettuja ensimmäisen maailmansodan aikaisia linnoituslaitteita. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevasta toimenpiteistä on neuvoteltava Helsingin kaupunginmuseon kanssa. Alueelle tulee laatia kunnostus- ja hoitosuunnitelma”.



Riittävien arkeologisten tutkimusten jälkeen poistettavista muinaisjään-  
nöksistä tai niiden osista sovittiin kevään 2017 neuvotteluissa. Pieni  
osa tukikohta IV:7:n Lahdenväylän eteläpuolella sijaitsevasta osuudes-  
ta tulee suunnitelman mukaan jäämään Lahdenväylän uusien järjes-  
telyiden alle. Poistuvaa osuutta on pienennetty suunnitteluratkaisuilla.  
Ratkaisua tullaan tarkentamaan tiesuunnitelman tekemisen yhteydes-  
sä. Tukikohta IX:n yhdystien säilynyt Lahdentien pohjoispuolinen osuus  
on jäämässä Tattarisillan tien ja -sillan alle. Sen ja edellä mainitun tuki-  
kohta IV:7:n mahdollisesti tuhoutuvien osien kohdilla on smd-määräys:  
”Rakentamisen alle jäävä osa muinaismuistolain suojelemasta linnoitu-  
salueesta. Ennen rakennustöiden aloittamista tulee suorittaa linnoi-  
tuslaitteiden arkeologinen tutkiminen ja lähiympäristön kartoittaminen”.  
Tutkimuskustannukset kuuluvat hankkeeseen ryhtyvälle.

Lahdenväylän eteläpuolella Kivikossa uuden sillan kohdalla ja sen län-  
sipuolella TT- ja ET -tonttien alueella on esiselvitystyön mukaan säily-  
neenä edellisen tien jatkona olleet tunnetun ja tuntemattoman yhdysti-  
en osuudet, joita ei ole merkitty asemakaavaan smd-määräyksellä ku-  
ten tulee merkitä. Kaupunginmuseo esittää, että merkintä lisätään kaa-  
vakartalle.

Kaava-alueen eteläpuolella Lahdenväylän tiealueen toimivuuden pa-  
rantamiseksi tehdyssä aluevaraussuunnitelmassa tukikohdan IX:11 ra-  
kenteisiin voi uuden ajorampin (E2R4-rampin luiska) takia kohdistua to-  
imenpiteitä, jotka tulee huomioida aikanaan.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava asemakaava- ja ase-  
makaavan muutosehdotukseen.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552  
markku.heikkinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunki-  
mittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 12.10.2017 § 41

HEL 2016-009691 T 10 03 03

Hankennumero 4844\_3

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12480 pohjakartan  
kaupunginosissa 38 Malmi, 41 Suurmetsä ja 47 Mellunkylä. Pohjakartta  
täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaa-  
timukset.



## Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12480  
Kaupunginosa: 38 Malmi, 41 Suurmetsä, 47 Mellunkylä  
Kartoituksen työnnumero: 30/2017  
Pohjakartta valmistunut: 7.9.2017  
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25  
Korkeusjärjestelmä: N2000

Asemakaava-alue on yli 2 km pituinen nauhamainen alue pääosin moottoritien aluetta (Lahdenväylä, Porvoonväylä). Alueen koosta ja maankäytöstä johtuen asemakaava on tarkoituksenmukaista esittää poikkeuksellisesti mittakaavassa 1:2000, jolloin asemakaava on esitetävissä kokonaisuudessaan yhdellä tulostearkillä.

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

### Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883  
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911  
merja.kyyro(a)hel.fi

## Nimistötoimikunta 23.08.2017 § 5

HEL 2016-009691 T 10 03 03

Arkkitehti Valtteri Heinonen esitteli Tattarisillan eritasoliittymän asemakaavan muutokseen liittyvää vihersillan nimeämisisiaa Tattariharjun ja Kivikon osa-alueiden rajalla.

Nimistötoimikunta päätti esittää suunnitteilla olevalle sillalle nimeä

Kivikon puistosilta–Stensböle parkbro  
(silta)



07.11.2018

Perustelu: Liitynnäinen, Kivikon osa-alueen mukaan.

Helsingissä on aiemmin nimetty Latokartanon, Myllypuron ja Kivikon osa-alueiden rajalle Viikin puistosilta–Viks parkbro (nimistötoimikunta 9.11.2005, vahvistunut 6.7.2007).

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386  
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 14.11.2016

HEL 2016-009691 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 11.10.2016

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Tattarisillan eritasoliittymän osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta Malmin (38. ko), Mellunkylän (47. ko) ja Suurmetsän kaupunginosissa (41. ko). Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualueeseen kuuluu Lahdenväylän ja Porvoonväylän alue Kehä 1:n liittymästä koilliseen sekä alueita Tattariharjun ja Kivikon teollisuusalueilla. Asemakaava mahdollistaa uuden eritasoliittymän rakentamisen Lahdenväylälle sekä Tattariharjun ja Kivikon teollisuusalueiden välisen kadun rakentamisen. Uusi Tattarisillantie yhdistää Kivikonlaidan ja Tattariharjuntien toisiinsa ja Lahdenväylään, mikä parantaa merkittävästi alueen saavutettavuutta.

Katualueille varataan tila raitiliikenteelle. Alueen poikki on suunnitteilla säteittäinen pikaraitiotieyhteys Helsingin keskustasta ja kehämäinen Raide-Jokeri 2 Vuosaaresta Myyrmäkeen.

Lahdenväylälle ja Porvoonväylälle laaditaan samanaikaisesti kaavoituksen kanssa aluevaraussuunnitelma, jossa pyritään tieosuuden toimivuuden parantamiseen. Tiealueiden laajuustarvetta tutkitaan aluevaraussuunnitelmassa. Osa nykyisestä tiealueesta on asemakaavoittamaton.

Alueelle suunnitellaan pyöräily-yhteydet osaksi baanaverkostoa. Alueelle tutkitaan lumen vastaanottoaikan sijoittamista rakentamattoman teollisuustontin paikalle Lahdenväylän varrelle. Kivikon ulkoilupuistosta suunnitellaan uuden puistosillan rakentamismahdollisuuksia Lahden-



väylän yli. Silta muodostaisi uuden jalankulku- ja pyöräilyreitit Malmin ja Kivikon välille ja tukisi ekologisia yhteyksiä.

Kivikon teollisuusalueella teollisuustonttien rajoja tarkistetaan. Rakennusviraston maanalainen hiekkasiilo Tattariharjuntien läheisyydessä pyritään säilyttämään toiminnassa.

Tiealueet ovat suurilta osalta valtion omistuksessa. Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1964-2009.

Porvoonväylän länsipäässä kaistojen välissä ja Porvoonväylän molemmilla puolilla sijaitsee ensimmäisen maailmansodan linnoituslaitteita, jotka kuuluvat tukikohta IV:n aseisiin 7-8. Kyseessä on kallioon louhittuja ja maahan kaivettuja yhdys- ja taisteluhautoja, joita on osin betonoitu. Kokonaisuuteen kuuluu betonista valettuja avoimia ja katettuja tulipesäkkeitä ja suojahuoneita, joiden katot on räjäytetty. Porvoonväylän eteläpuolella on suuri piikkilankaesteen suojavalli. Linnoituslaitteet kuuluvat osana laajempaan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY2009/Pääkaupunkiseudun I maailmansodan linnoitteet) kokonaisuuteen.

Suunnitellun Tattarisillantien kohdalla Lahdenväylän itäpuolella ja kapealla metsävyöhykkeellä Lahdenväylän länsipuolella sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikaisen tykkien jäänteitä. Suunniteltu tie ja silta tuhoavat kyseiset tiejäänökset.

Ensimmäisen maailmansodan aikaiset linnoitusrakenteet ja niihin liittyvät tykkiet ovat kiinteitä muinaisjäänöksiä ja muinaismuistolain (295/1963) mukaan siten lain suojaamia. Ensisijaisena lähtökohtana on aina niiden säilyttäminen.

Linnoitteisiin ja tykkiteihin kohdistuvista kajoavista suunnitelmista täytyy järjestää neuvottelu Museoviraston kanssa ennen seuraavaa kaavavaihetta. Säilytettävistä kohteista neuvotellaan Helsingin kaupunginmuseon kanssa.

Pieni osa Malmin lentoaseman valtakunnallisesti merkittävästä rakennetusta kulttuuriympäristöstä (RKY2009/Malmin lento-asema) kuuluu suunnittelualueeseen.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettava osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan ja asemakaavan muutosluonnokseen.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552  
markku.heikkinen(a)hel.fi



Rakennusvirasto 11.11.2016

HEL 2016-009691 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1267-00/16 sekä kaavaluonnoksesta (Tattarisillan eritasoliittymä, asemakaava ja asemakaavan muutos kaupunginosissa 38. Malmi, 41. Suurmetsä ja 47. Mellunkylä) 11.11.2016 mennessä.

Asemakaava ja asemakaavan muutos koskee liikenne-, katu- ja suoja- viheralueita Lahdenväylällä ja Porvoonväylällä Kehä I liittymästä koilliseen sekä katu-, puisto-, virkistys-, ja tonttialueita Tattariharjun ja Kivikon teollisuusalueilla. Asemakaava mahdollistaa uuden eritasoliittymän rakentamisen Lahdenväylälle sekä Tattariharjun ja Kivikon teollisuusalueiden välisen kadun rakentamisen uuden siltayhteyden avulla. Lisäksi kaavamuutoksessa tutkitaan uuden lumenvastaanottoaikan sijoittamista rakentamattoman teollisuustontin paikalle Lahdenväylän varrelle ja uuden puistosillan rakentamismahdollisuutta Kivikon ulkoilupuistosta Lahdenväylän yli.

Samanaikaisesti kaavoituksen kanssa Lahden ja Porvoon väylille laaditaan aluevaraussuunnitelmaa tieosuuden toimivuuden parantamiseksi. Kaavamuutosalueen katualueilla varataan tila raitioliikenteelle: Tattarisillan poikki on suunnitteilla pikaraitiotieyhteys Helsingin keskustasta sekä runkolinja Raide-Jokeri 2 Vuosaaresta Myyrmäkeen. Tialueet ovat pääosin valtion omistuksessa. Helsingin kaupunki omistaa loput kaava-alueesta.

#### Puistosilta

Puistosillan rakentamismahdollisuuden tutkiminen osana kaavamuutosta on hyvä lähtökohta. Puistosiltayhteys on tarpeellinen viheralueiden kytkeytyneisyyden ja ekosysteemipalveluiden kehittämisen näkökulmasta. Vihersilta tarvitsee toimiakseen ekologisena yhteytenä riittävästi tilaa kasvillisuudelle. Sillalle pitää olla mahdollista istuttaa myös puita. Siltayhteyden mitoituksen lisäksi yhtä tärkeää on huomioida viherverkoston ketjun toimivuus sillan molemmissa päissä. Puistosilta sijoittuu länsipäässä tärkeälle pohjavesialueelle. Siltarakenteiden sijoittuminen ja vaikutukset alueella sijaitsevaan lähde- ja pohjavesialueeseen tulee selvittää jo kaavoitusvaiheessa. Lisäksi kaavamuutoksen ja aluevaraussuunnitelman yhteydessä on hyvä tutkia alustavasti mahdollisuuksia kehittää Lahdenväylän maasiltaosuuden alittavaa yhteyttä ja sen toimivuutta osana ekologista käytävää.





Kaavamuutostyön yhteydessä tulee määritellä, mitä toimintoja ja liikku-  
mismuotoja puistosillalle suunnitellaan. Tällöin on mahdollista arvioida  
sillan mitoitusta, alustavaa toteutusta ja kunnossapitomahdollisuuksia.  
Esimerkiksi hiihtoyhteyden vaatima tilavaraus ja toimivuus muun ympä-  
rivuotisen kunnossapidon kanssa vaikuttavat sillan mitoitukseen ja jat-  
koyhteyksien kehittämistarpeisiin kaavamuutosalueen ulkopuolella.

#### Lumenvastaanottoaika

Lumenvastaanottoaika esitettävän alueen halutaan näkyvän ase-  
makaavassa yksiselitteisenä. Malmin nykyisestä lumenvastaanottoai-  
kasta on käytetty kaavamerkintää E-1, erityisalue lumenvastaanotto-  
aika varten. Rakennusvirasto esittää käytettäväksi sitä tai vastaa-  
vaa merkintää uudelle rakennettavalle lumenvastaanottoaikalalle.

Lumenvastaanottoon liittyvä hulevesien käsittelyalue tulee osoittaa  
kaavassa mahdollisimman laajaksi. Alueella sijaitseva kosteikko ottaa  
tällä hetkellä vastaan Tattariharjun teollisuusalueen hulevesiä ja tasaa  
mahdollisissa tulvatilanteissa jonkin verran Viikinojasta tulevaa vesi-  
määrää. Lumenvastaanottoaikaa sulamisvesien myötä hulevesien kä-  
sittelytarve kasvaa sekä määrällisesti että laadullisesti.

Rakennusvirasto esittää uuden lumenvastaanottoaikaa ja hulevesien  
käsittelyalueen rakentamisen vaikutusten selvitysten käynnistämistä jo  
kaavamuutosvaiheessa. Uuden lumenvastaanottoaikaa tulee olla käy-  
tettävissä ennen nykyisen Malmin lumenvastaanottoaikaa poistamista  
käytöstä.

#### Tattarisilta ja sen ympäristö

Tattarisillan ja Tattariharjun risteysalueen läheisyydessä sijait-  
sevan kapean viheralueen tulee osoittaa kaavassa EV-merkinnällä su-  
ojaviheralueeksi. Teknisten järjestelmien sijainnin takia viheraluetta on  
tarve edelleen kehittää järjestelmien käyttö ja toimivuus huomioiden.

Kaavaselostuksessa todetaan, että hiekan ja suolan varastointiin käy-  
tettävät kalliosillat pyritään säilyttämään. Tattariharjun kalliosillat ovat  
koillisen Helsingin ainoat kalliosillat sijaitsevat hiekka- ja suolasiillat. Ra-  
kennusvirasto katsoo, että kaavamuutoksen lähtökohtana on siiloiden ja  
niiden käytön sekä huoltoyhteyksien säilyminen. Jos siiloja ei pystytä  
säilyttämään, tulee niille osoittaa vastaava korvaava sijainti kaavamu-  
utoksen yhteydessä. Uusi paikka voi sijaita tämän kaavamuutosalueen  
ulkopuolella. Tattarisillan alustavassa liikennesuunnitelmassa osa  
kalliosilloista huoltoluukkuineen on jäämässä tulevan katuyhteyden al-  
le.



Tattarisillan liikenneratkaisussa tulee tutkia Lahdenväylän ramppien sijoittumista siten, että sillan kannen liikuntasäilytys ei asetu risteysalueelle. Lahdenväylän ramppien pengertämisen tilanvaraukset tarkastellaan asemakaavan laatimisen yhteydessä. Pengerrytyt rampit ovat kunnossapidon kannalta helpommat hoitaa, koska vilkasliikenteinen moottoriväylä asettaa haasteita tukimuurien kunnossapidolle. Mikäli rampit esitetään rakennettavaksi tukimuureilla, on ne sijoitettava siten, että muurien korkeudet tulevat mahdollisimman mataliksi ja niiden ympäristöön jää tilaa kunnossapitoa varten. Asemakaavassa tulee esittää ramppien ja pengerten tilanvaraukset. Sillan ja ramppien tilanvarauksien tulee olla riittävät lumen auraukseen, jotta liikenne sujuu myös talven kunnossapidon yhteydessä.

Tattarisillantien sijoittuminen, vaikutukset ja muutostarpeet nykyiseen katu- ja viherympäristöön myös kaavamuutosalueen ulkopuolella, tulee selvittää kaavoitusvaiheessa, erityisesti Kivikon puolella. Esimerkiksi asemakaava-alueen eteläpuolella, Kivikon liikuntapuistossa sijaitsee Kivikon frisbeegolfrata, jonka radat tulevat lähelle kaava-alueita. Frisbeegolfradan, samoin kuin muiden alueen viherpalveluiden, kehittäminen on ollut esillä rakennusvirastossa.

#### Lisätiedot

Anni Tirri, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38335  
anni.tirri(a)hel.fi

Heikki Takainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38977  
heikki.takainen(a)hel.fi

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838  
nina.mouhu(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939  
silja.hurskainen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 28.10.2016

HEL 2016-009691 T 10 03 03

#### Maaperätiedot

Suunnittelualue sijoittuu korkeustasolle noin +17,5...+35,0. Maanpinnan korkeus on alimmillaan noin 1,5 km pitkällä Kehä I:n ja Porvoonväylän välisellä osuudella. Maanpinnan korkeus kasvaa voimakkaasti suunnittelualueen pohjoisosissa sekä alueen itä- ja lounaispuolilla. Kehä I:n ja Porvoonväylän välinen osuus suunnittelualueesta sijoittuu pääosin savikolle. Savikerroksen paksuus on suurimmillaan noin 13 m. Paikoin saven päälle sijoittuu 0...2 m kerros turvetta ja paikoin kitka- ja saven sekoituksia. Savikerroksen alla on silttiä sekä moreenia. Kairaus-



vyydet vaihtelevat 0...34 metrin välillä. Mm. suunnittelualueen pohjois- ja kaakkoisosissa pohjamaa on hiekkaa sekä moreenia. Nykyisten väylän ympärillä esiintyy myös avokallioita. Poraamalla tehtyjä kalliovarmistuksia on tehty vain muutamia. Suunnittelualueen pohjoisosa sijoittuu Alppikylän tärkeälle pohjavesialueelle, jossa sijaitsee lähteitä sekä pohjavedenottamo. Pohjavesialueen rajausta esitetään liitekartassa. Pohjatutkimuksia suunnittelualueella on tehty runsaasti eri vuosikymmenten aikana.

#### Alueen rakennettavuus

Suunnittelualueelle sijoittuva nykyinen Lahdentie on perustettu osittain maan varaan ja osittain paalulaatalla. Myös tuleva eritasoliittymä voidaan savialueilla toteuttaa paalulaattarakenteena. Vaihtoehtoisesti syvästabilointia voidaan käyttää savialueiden pohjanvahvistusmenetelmänä, kun täyttökorkeus saven yläpintaan nähden on suuruusluokalleen enintään noin 3 m. Turvekerrokset poistetaan täytettäviltä alueilta, mutta esim. viheralueilla niiden massastabilointi voi olla mahdollista. Kitkamaa- ja kallioalueilla rakenteet toteutetaan maan- tai kallionvaraisina.

Savialueiden alueellinen stabiliteetti on tarkastettava maa-ainestäyttöjä suunniteltaessa. Myös alueelle mahdollisesti sijoitettavan lumenkaato- paikan osalta täytyy ottaa huomioon tarvittavat pohjanvahvistustarpeet sekä alueellisen stabiliteetin aiheuttamat rajoitteet.

Tattarisillantien toteutuksessa on otettava huomioon kadun alle sijoittuvat nykyiset kalliotilat.

Alueen rakentamisessa on otettava huomioon pohjavesialueen suojele- un liittyvät toimenpiteet.

#### Lisätiedot

Markku Savolainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 71368  
markku.savolainen(a)hel.fi